

Другою особливістю, вважаємо виділити окремо і не вдаючись в надмірну деталізацію наведених в табл. 2. даних, можна вважати існування великих розбіжностей в темпах приросту інвестицій в завершальному, 2011 році, у порівнянні, в даному випадку – з базовим, 2006-им, в розрізі основних видів економічної діяльності. Якщо за вказаний період, наприклад, приплив капіталовкладень у будівельній індустрії склав лише +2,6%, то в системі охорони здоров'я – в 11,76 раз. Причому, перелік аналогічних розбіжностей, особливо в окремі роки, можна було б продовжити.

Такі найважливіші характеристики процесу інвестування народногосподарського комплексу Івано-Франківщини, його динаміки за останні роки.

Стиров В.В.,

*здобувач сектору економіко-екологічних досліджень
Інституту економіки промисловості НАН України,
м. Донецьк, Україна*

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНО-СПРЯМОВАНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Передумовою правильності управлінських рішень та ефективної роботи системи управління в цілому є наявність якісної інформації¹ щодо об'єкту управління та його оточення. Для забезпечення менеджменту потрібною інформацією необхідне створення спеціалізованих інформаційних систем². В залежності від масштабів підприємницької діяльності, обсягів інвестованого капіталу та рівня диверсифікації інвестиційної діяльності підприємства приймається рішення щодо доцільності формування власної інформаційної системи або звернення до сторонніх консультантів та інформаційних агентств [1].

В сфері екологічно-спрямованого управління інвестиціями інформація про стан внутрішнього та зовнішнього середовища господарського об'єкту є підставою для обґрунтування управлінських рішень³, які, з рештою, визначають ринкову вартість підприємства, темпи економічного розвитку, рівень добробуту власників підприємства та суспільства. Отже, головним завданням інформаційної системи в сфері екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю є процес безперервного цілеспрямованого підбору відповідних інформативних показників, необхідних для здійснення аналізу, планування та підготовки ефективних стратегічних та оперативних управлінських рішень за усіма напрямками екологічно орієнтованої інвестиційної діяльності підприємства. Крім забезпечення необхідною інформацією для ефективної роботи менеджменту та запевнення власників підприємства про дотримання їх економічних інтересів, наявність спеціалізованої системи оброблення даних полегшує інтеграцію підприємства у інформаційний простір та сприятиме формуванню сприятливого «зеленого» і «соціально-відповідального» іміджу в уявленні споживачів продукції від основної (операційної) діяльності. Загальна структура інформаційної системи екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю на підприємстві наведена на рис.1. Для відображення вхідних та вихідних потоків інформації використано такі умовні позначення:

I_{p1} – первинні інформаційні показники щодо стану зовнішнього оточення господарського суб'єкту, отримані із зовнішніх джерел інформації; I_{p2} – первинні інформаційні показники щодо внутрішнього стану господарського суб'єкту, отримані із внутрішніх джерел інформації; $I_{p1.1-1.12}$ – формалізовані інформаційні показники, що характеризують (супроводжують) процес управління фінансовими та зовнішніми реальними екологічно-спрямованими інвестиціями господарського суб'єкту; $I_{p2}, I_{p2.1-2.12}$ – формалізовані інформаційні показники, що характеризують (супроводжують) процес управління внутрішніми реальними екологічно-спрямованими інвестиціями господарського суб'єкту.

¹ Репрезентативною, змістовною, достатньою, доступною, актуальною, своєчасною, точною, достовірною, сталою.

² Сукупність технічних, програмних, комунікаційних та інших засобів, які забезпечують процес збирання, накопичення, опрацювання, поширення, збереження, захисту та використання інформації.

³ Щодо обсягів витрат інвестиційних ресурсів на екологічно орієнтовану діяльність, вибору пріоритетних напрямів та інструментів інвестування, прогнозування рівня інвестиційної прибутковості, ризиковості та екологічної ефективності.

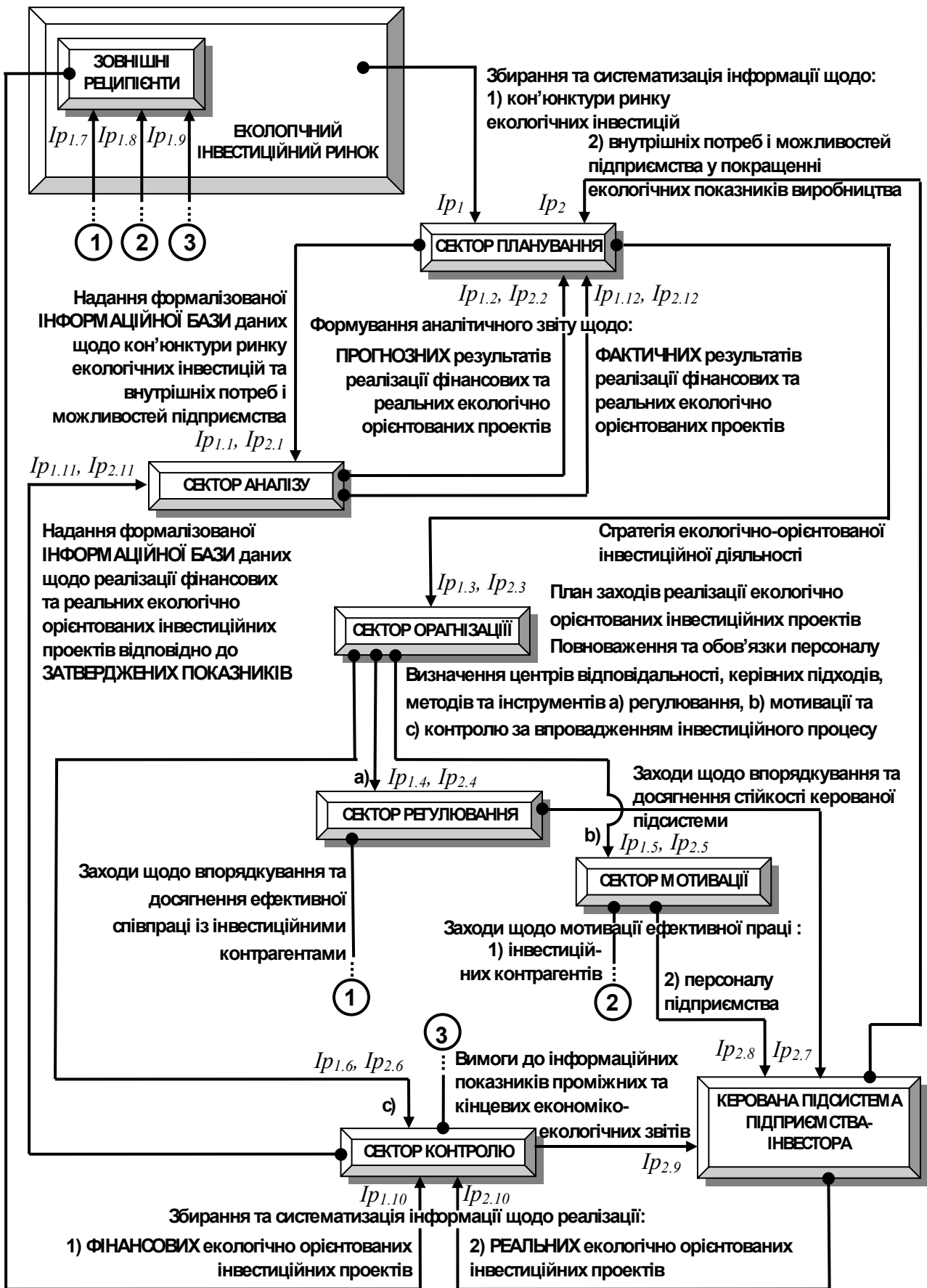

Рис. 1. Інформаційна система екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю на підприємстві

Враховуючи структурну складність інформаційної системи екологічно-спрямованого управління інвестиційною діяльністю на підприємстві, необхідність безперервного моніторингу стану інвестиційних ринків, динаміки показників функціонування господарського суб'єкту, контролю за здійсненням поточних інвестиційних проєктів підприємства, слушним інструментом підтримки управлінських рішень для оперативного та ефективного управління у цій сфері є моделювання оптимального екологічно-орієнтованого інвестиційного портфелю. Це дозволяє: 1) оперувати значними масивами даних для аналізу загальної ситуації та основних трендів на ринку екологічних інвестицій; 2) оцінювати привабливість альтернативних сценаріїв розгорнення подій з огляду на одержання підприємством-інвестором конкурентних переваг; 3) прогнозувати фінансові та екологічні наслідки прийняття інвестиційних рішень; 4) оптимізувати наповнення інвестиційних портфелів підприємства відповідно до економічних та екологічних цілей його розвитку.

Література: 1. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента / И.А. Бланк – М.: Омега-Л, 2008. – 660 с.

Титаренко Г.Б.,
*к.е.н., доцент, докторант Національного університету ДПС України,
м. Ірпінь, Україна*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ АНАЛІЗУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Загострення суперечностей сучасної епохи, пошуки відповіді на надзвичайно складні питання та виклики часу потребують адекватних наукових підходів до пізнання суспільних процесів. Існуючі теорії суспільного розвитку не дають відповіді на запити життя, не в змозі охопити реалії сьогодення та виконати прогностичну функцію. Ще більше загострилися потреби оновлення світоглядних та методологічних підходів у суспільствознавстві в умовах посилення впливу глобалізації розвитку людства.

За методологічний напрям дослідження інноваційного розвитку економічних систем у світовому масштабі в ретроспективі та тенденцій інноваційного розвитку економічної системи в Україні на сьогодні доцільно обрати інституціоналізм. Це пов'язано, насамперед, з тим, що сучасний стан економічної теорії багато дослідників характеризують як кризовий. Провідний її напрям – неокласична економічна теорія – тривалий час піддається нищівній критиці за нереалістичність основних передумов і теоретичних положень, невідповідність висновків і наукових прогнозів реаліям життя. Між тим, інституціоналізм, що позиціонує себе як альтернативний мейнстріму напрям розвитку економічної теорії, являє собою сукупність часткових знань (окремих теорій), мало пов'язаних з собою в цілісну систему, через що не можна його вважати цілісною економічною теорією.

Головною причиною такого стану світової економічної науки наковці [2] бачать у слабкості її методологічних позицій. Оновлення методологічних засад економічної теорії передбачає, за їх думкою, здійснення ряду кроків. Першим є перехід до нової парадигми пізнання процесів, що відбуваються в природі та суспільному житті – мова йде про застосування принципів і підходів системно-синергетичного наукового дослідження. Дж. Ходжсон зазначав: «необхідно не стільки розвивати інституціоналізм як такий, скільки синтезувати певні елементи інституціоналістського, марксистського та посткейнсіанського аналізу» [3, с. 54].

Інституціоналізм — напрям сучасної економічної думки, об'єктами дослідження якого є певні інститути (корпорація, держава, профспілки), а також правові, психологічні та морально-етичні аспекти. Ці інститути, на думку представників інституціоналізму, — рушійні сили розвитку суспільства. Теоретики інституціоналізму критикували вади традиційної економічної школи за відрив від соціальних проблем, виступали за соціологізацію економічної науки. Слід зауважити, що інституціоналізм не є єдиною теорією. В його рамках існують різні підходи і концепції, які розглядають широке коло проблем. В роботі [2] досліджено інституційний підхід у визначенні сутності економічної системи. Автор вважає, що поза системністю економіки не можуть відтворюватися економічні відносини і інституції, неможливі економічні закономірності